

アイヌタイムズ

第 73 号

2020 年 6 月 11 日 (木) アイヌ語ペンクラブ

El AinuTimes n-ro 73 eldonita en la 11-a de junio 2020
aŭtoro: JOKOJAMA Hirojuki

Kokusai-Bogo-no-hi (2)

(La ajnua [t.e. aina] lingvo)

Esuperanto anakne, *dai-72-gou** oruspe or ta makanak iki p ne ya? *Sekai Esuperanto-undou* anakne, *gen-go-no-tayousei* neya, a=kor itak a=ye *kenri* neya, pirkano eyam wa okay pe ne ruwe ne.

Esuperanto anakne, te pakno oka oruspe or ta makanak iki p ne ya?

Côka *Esuperantisuto* anakne, ney ta ne yakka usa oka *gen-go* c=éyam ruwe ne. Usa oka *gen-go* utar opitta, a=ye *kenri* an hi c=éoripak kuni p ne wa, *Esuperanto* tura oya *gen-go* ani uneno ukoysoytak=an wa, ani *gen-go* utar uneno siknu hi ci=ki rusuy ruwe ne.

Sekai-Esuperanto-Kyôukai (UEA) Kokuren turano teeta wano "*Kokusai-Bogo-no-hi*" eyam wa uweyaykopuntek ruwe ne. *Esuperanto* anakne *kokusasaigo* ne wa, poro *keizairyoku* ka *gunziryoku* ka semkottanu no, mak *gen-go* pirka ya ka somo numke kuni p ne sekor hawean rusuy kusu, ene iki p ne ruwe ne.

La Internacia Tago de la Gepatra Lingvo (2)

(Esperanto)

Kiel rilatas al ĉio ĉi Esperanto? La kernaj valoroj de ĉi tiu tago, la diverseco kaj la rajto de ĉiu homo paroli sian gepatran lingvon, estas ankaŭ la valoroj, kiujn la tutmonda movado por Esperanto defendas.

*Aina kaj japana tekstoj laŭ Esperanta originala teksto estas jene.

Kiel rilatas al ĉio ĉi Esperanto?

Ni, la esperantistoj, volas neniun lingvon malaperigi, ni volas, ke ĉiuj lingvoj plu ekzistu, en respekto de ĉies lingvaj rajtoj, kaj regu lingva justeco en la inter-komunikado.

Ĉi-cele, de multaj jaroj, Universala Esperanto-Asocio (UEA) solene kunfestas ĉi tiun tagon, interalie por substreki, ke la internacia lingvo Esperanto ne estas eliminanto de lingvoj, kia estas la lingvoj de grandaj ekonomiaj kaj militistaj potencoj.

"*Esuperanto* un=kasuy wa, ani usa oka *genko* somo ukocancanke kuni iki=as pe ne" sekor, *Vigutyisu Finbogadotyiru* katkemat (1980-1996 pa ta *Aisurando-Kyouwakoku-Daitouryou*) ye ruwe ne. "Tap uhunak po hene pirkano a=éraman hi ne korka, *tyuurituteki-genko* (tumkor *genko* ka tumsak *genko* ka somo ne) an wa kusu, ani oya tumkor *genko* eykaun ka somo ki no, ci=kor *genko* neya puri neya ci=sikkasma easkay ruwe ne. Néwaanpe *tayousei* eyam mosirun utar pirkano eramuoka yak pirka wa.

Esuperanto naa túnasno a=pirása wa, usa oka mosir un utar kasuy wa i=kore hi ku=ki rusuy wa" sekor hawean.[8]

Ramma ene un=kopisi hi; "Hemanta kusu *Esuperanto* sonno pirka itak ne sekore=hawean?"

Isayka. *Esuperanto* anakne *kokka* ka *minzoku* ka sak pe ne ruwe ne kusu. *Keizateki-rigai, teikokusyugiteki* tumi ka isam. Oya *minzoku* isamka rusuy kur ka isam, oya kur kor pe kouyna rusuy kur ka isam ruwe ne.

Esuperanto ye rusuy kur anakne, usa *minzoku* opitta pirka uheturaste ki rusuy pe ne wa, usa oka *bunka* neya *genko* neya opitta eyam pirka kewtumkor utar patek ne ruwe ne.

"*Kokusai-kyooryoku* or ta, *senzyuuminzoku* or ta, *tagengo-kokka* or ta, *Esuperanto* pirka irenka ne a=eywanke nankor" (*Toove Sukutonabu=Kangasu Hakase* [9])

"Ani usa oka *genko* ye utar kor *kenri* yuppa kusu *Esuperanto* an ruwe ne." (*Robaato Firipuson kyozuyu* [10])

Esuperanto anakne usa oka *genko* turano uneno ukoysoytak=an kuni a=eywanke p ne wa, *minzoku bunka kokumin* néun usa oka yakka uneno uheturaste=an kuni a=eywanke p ne.

"*Esuperanto tayousei* anpa *korkyoutuusei* kar ruwe ne. Ne tu yaku kor kor an hi ku=ki rusuy." (*Rita Izakku=Nzyae Kokuren-tokubetu-houkokusya*[11])

Tanpe kusu, usa oka mosir un utar ukoysoytak hi ta anakne, *Esuperanto* ikasuy yakun usa oka *genko* uneno oka wa uneno siknu easkay pe ne

Esperanto fakte estas protektilo kontraŭ la malapero de lingvoj, kiel diris s-ino Vigdís FINNBOGADÓTTIR (prezidento de la Respubliko Islando inter 1980-1996): "Estas jam tempo ke la diversaj nacioj komprenu, ke neŭtrala lingvo povus iĝi vera remparo por iliaj kulturoj kontraŭ la monopolema influo de nur unu aŭ du lingvoj, kiel hodiaŭ tio pli kaj pli evidentiĝas.

Mi sincere esperas, ke *Esperanto* rapide progresos por helpi ĉiujn naciojn de la mondo." [8]

Eble iu ankoraŭ demandas: "Kial ĝuste *Esperanto*?"

La kialo estas simpla. Malantaŭ *Esperanto* ne estas ŝtatoj, ekonomiaj interesoj, imperiismaj strebadoj, nek popoloj, kies intereso estus la malaperigo de aliaj popoloj, ties lingvoj, aŭ akiro de iliaj merkatoj.

Malantaŭ *Esperanto* estas nur bonvolaj homoj el plej diversaj popoloj, nacioj, kiuj celas justecon por ĉiuj kulturoj kaj ĉiuj lingvoj, en paco inter ĉiuj popoloj.

"Por internacia kunlaboro, por indiĝenaj popoloj, por pluraj multlingvaj landoj *Esperanto* estus bona solvo." (Dr. Tove Skutnabb-Kangas [9])

"Plifortigi la rajtojn de la parolantoj de ĉiu lingvo estas la celo, al kiu esence kontribuas *Esperanto*." (Prof. Robert Phillipson [10]).

Esperanto estas ilo akcelanta atingon de justa komunikado kaj tiel de justaj rilatoj inter etnoj, kulturoj, popoloj.

"... Mi esperas, ke *Esperanto* daŭrigos la plenumadon de tiu duflanka rolo subtenante diversecon kaj kreante unuecon." (Rita Izsák-Ndiaye, Speciala Raportisto de UN[11])
Sekve, la uzo de la ponto-lingvo *Esperanto* en internacia komunikado realigas lingvan egalrajtecon kaj helpas ĉiujn pluvivigi sian

ruwe ne.

Néwaanpe anakne, 2 cup 21 to ta, usa oka mosir epitta oka *Esuperantisuto* a=utári opitta eun pirkano haweokay pe ne ruwe ne.

— www.lernu.net! ani *Kokusaigo Esuperanto* a=eraman ro! [12]

Sekai-Esuperanto-Kyoukai Kouhoubu, UEA [13]

Renato Korusettyi, Sutehyano Keraa, Piitaa Oriva, Emirio Sido, Vasiru Kadyihweri, Tiimu Menbaa.

Postaa: © Piitaa=Oriva/ UEA, usa oka mosir ta oka tunci

www.linguistic-rights.org/21-02-2019

**Kokusai-Senzyuuminnzoku-gengonen 2019 (Eigo, Butugo, Seigo)*

Esuperanto kanpi aynuitak ani nuye tunci: YOKOYAMA Hiroyuki, Aynu mosir (Hokkaido)

Nep ka e=nu rusuy pe oka yakun otutanu an meeru ani nu yan: YOKOYAMA Hiroyuki (Densi-meeru : hokkajda.esp.ligo@gmail.com), Hokkaido-Esuperanto-Renmei, Nihon-Esuperanto-Kyoukai un kur)

lingvon.

Ĉi tiu estas la klara mesaĝo, kiun esperanto-parolantoj el la tuta mondo volas sendi al ĉiuj tutmonde la 21-an de februaro.

- Ekkonu la internacian lingvon, Esperanton, per www.lernu.net! [12]

Informa Fakto de Universala Esperanto-Asocio, UEA [13] Renato Corsetti, Stefano Keller, Peter Oliver, Emilio Cid, Vasil Kadifeli, kun teamanoj.

Afiŝoj: © Peter Oliver/UEA kaj tradukintoj el diversaj landoj.

www.linguistic-rights.org/21-02-2019

**Internacia Jaro de Indiĝenaj Lingvoj 2019 (en, fr, es)*

El esperanto en la japanan lingvon tradukis: JOKOJAMA Hirojuki, Japanio.

Kontaktoj: JOKOJAMA Hirojuki (ret-adreso: hokkajda.esp.ligo@gmail.com), ano de Hokkajda Esperanto-Ligo kaj Japania Esperanto-Instituto

[1] http://www.linguistic-rights.org/unesco/#UNESCO_103aUK

[2] www.linguistic-rights.org/dokumento/Final_declaration_64th_UN_DPI_NGO_Conference_Bonn_2011_amendments_Universala_Esperanto_Asocio_UEA.pdf

(Kokuren-bunshyou aakaibu hukusei: PDF)

(arĥiva kopio de la UN-dokumento: PDF)

[3] www.terralingua.org/our-work/linguistic-diversity

[4] www.un.org/en/events/motherlanguageday

[5] 2008 - International Year of Languages | <http://www.un.org/en/events/iyl/>

[6] www.unesco.org/new/en/unesco/events/prizes-and-celebrations/celebrations/international-days/international-mother-language-day-2014

(Yunesuko webupeezi aakaibu hukusei: PDF)

(arĥiva kopio de la Unesko-retpaĝo: PDF)

[7] <https://en.iyil2019.org/about/>

[8] http://www.linguistic-rights.org/uea/Justa_Komunikado_Lingva_Justeco_Vigdis_FINNBOGADOTTIR_prezidento_de_la_Respubliko_Islando_1980_1996.pdf

[9] <http://www.linguistic-rights.org/esperanto-125/Dr-Tove-Skutnabb-Kangas-125-years-of-Esperanto.html>

[10] www.linguistic-rights.org/esperanto-125/Dr-Robert-Phillipson-Professor-emeritus-125-years-

[of-Esperanto.html](#)

[11] www.linguistic-rights.org/esperanto-125/Rita-Izsak-UN-independent-expert-on-minority-issues.html

[12] www.lernu.net

[13] [Universala Esperanto-Asocio \(UEA\) - www.uea.org](http://www.uea.org)

Kokusai esuperanto-kyoukai (UEA)

Aĉetu nian la ajnuan gazeton "Ainutimes", ni petas.

Abonkotizo: 1500 enoj 4 numere (nur ajnua versio),

2300 enoj 4 numere (ajnuaj kaj japana versio)

Varbu la ajnu-lingvajn kontribuojn de legantoj, ni petas.

La temo, la formo, la paĝoj estas libera, kaj ni povas helpi viajn komponaĵojn.

(Kontakto) Poŝtkodo: 047-0033,

Adreso: HAMADA Takaŝi

1-32-136, Tomioka, Otaru-ŝi, Hokkajdo,

e-poŝto: otarunay@yahoo.co.jp (japane),

TTT-ejo: <https://otarunay.at-ninja.jp/taimuzu.html> (japane)

Se vi kontaktu Esperante, jene.

e-poŝto: hokkajda.esp.ligo@gmail.com (Hokkajda Esperanto-Ligo)

rim.) La eldonrajto de AinuTimes apartenas al Ajnu-lingva PEN-Klubo.

rim.) 1. Ruĝa litero estas ajnu-lingva.

2. Ruĝa kaj kursiva litero estas la pruntovorto originanta el la japana lingvo.

3. La pruntovorto estas skribita laŭ la maniero "[99-siki roomaji \(japane\)](#)" de japana latina litero.

4. Verda litero estas Esperanta.